

บทความวิจัย

ความชุก ลักษณะทางประชากรและทางคลินิกของเหตุการณ์สังหารหมู่ และกราดยิงในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2537-2566 และ ข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์ทางจิตเวชศาสตร์

พร ทิสยากร^a ธันวัน เจริญไชยเนาว์^b เหมือนเพชร ราชายนต์^{c,*} วิษุทธิ์ เพศยนาวิน^d

พิมพ์ประพันธ์ อุไรกุล^b

วันที่รับ: 10 กุมภาพันธ์ 2567

วันที่แก้ไข: 30 เมษายน 2567

วันที่ตอบรับ: 6 มิถุนายน 2567

บรรณาธิการ: ธนพันธ์ โล่ประกอบ
ทรัพย์สิน คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

สิทธิ์: สัญญาอนุญาตแบบครีเอทีฟ
คอมมอนส์ - แจกจ่ายได้ ต้องอ้างอิง
ไม่แก้ไขดัดแปลง ไม่ใช่เพื่อการค้า

ลิขสิทธิ์: บทความนี้เป็นลิขสิทธิ์ของ
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

การอ้างอิง: พร ทิสยากร, ธันวัน
เจริญไชยเนาว์, เหมือนเพชร ราชาย
นต์, วิษุทธิ์ เพศยนาวิน และ
พิมพ์ประพันธ์ อุไรกุล. 2567. “ความ
ชุก ลักษณะทางประชากรและทาง
คลินิกของเหตุการณ์สังหารหมู่และ
กราดยิงในประเทศไทย ระหว่างปี
พ.ศ. 2537-2566 และข้อเสนอแนะ
จากการวิเคราะห์ทางจิตเวชศาสตร์”.
วารสารสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 54 (1): 117-40.
<https://doi.org/10.61462/cujss.v54i1.2898>

ข้อความที่ปรากฏทั้งหมดในบทความ
เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน มิใช่
ความเห็นของหน่วยงานวารสารผู้
จัดพิมพ์

^a ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ภาควิชาจิตเวชศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^b แพทย์ประจำบ้านสาขาจิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น, ภาควิชาจิตเวชศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^c นิสิตหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาเวชศาสตร์คลินิก (นานาชาติ), คณะแพทยศาสตร์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^d แพทย์ประจำบ้านสาขาจิตเวชศาสตร์, ภาควิชาจิตเวชศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* ผู้แต่งหลัก: อีเมล muanpetch.mp@gmail.com

บทคัดย่อ

เหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยสร้างความสูญเสีย ส่งผลกระทบ ต่อสังคมอย่างมาก งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างฐานข้อมูลของการเกิดเหตุการณ์สังหารหมู่ และกราดยิงในประเทศไทย วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะข้อคิดเห็นจากมุมมองทาง จิตเวชศาสตร์ ผู้วิจัยทำการศึกษาเชิงพรรณนาแบบย้อนหลังโดยรวบรวมเหตุการณ์สังหารหมู่ และกราดยิงในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2566 โดยใช้คำจำกัดความทางวิชาการ สากล แล้วเก็บข้อมูลลักษณะทางประชากรและทางคลินิก รวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ผู้ก่อเหตุและเหยื่อ ผลการวิจัยพบมีเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงเกิดขึ้นรวม 78 ครั้งใน 30 ปีที่ผ่านมา โดยเป็นเหตุการณ์สังหารหมู่ 65 ครั้ง และเหตุการณ์กราดยิง 49 ครั้ง ผู้ก่อเหตุ สังหารหมู่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (89.23%) ใช้อาวุธปืนก่อเหตุ (66.16%) มีประวัติการใช้สาร เสพติด (27.69%) มีประวัติการฝึกใช้ปืน (20%) มีประวัติโรคทางจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการ ก่อความรุนแรง (7.7%) มีผู้เสียชีวิต 348 รายจากเหตุการณ์ทั้งหมด โดยสรุปคือเหตุการณ์ สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทยเกิดขึ้นเป็นประจำและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ปัจจัยสำคัญ ของเหตุการณ์สังหารหมู่ในประเทศไทยคือการเข้าถึงและฝึกใช้อาวุธปืน ปัญหาเสพติด ส่วน ประวัติโรคทางจิตเวชพบไม่มาก การสร้างฐานข้อมูลและศึกษาเหตุการณ์เหล่านี้ทางวิชาการ ต่อไป อาจนำไปสู่แนวทางป้องกันที่ดียิ่งขึ้นในอนาคต

คำสำคัญ: การสังหารหมู่, การกราดยิง, ปัญหาจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง

RESEARCH ARTICLE

The Prevalence, Demographic, and Clinical Characteristics of the Mass- Murder and Mass- Shooting Events in Thailand between 1994-2023

Received: February 10, 2024

Revised: April 30, 2024

Accepted: June 6, 2024

Editor: Thanapan Laiprakobsup,
Faculty of Political Science,
Chulalongkorn University

License: [Creative Commons](#)
License: [Attribution–](#)
[NonCommercial-NoDerivatives](#);
[\(CC-BY-NC-ND 4.0\)](#)

Copyright: ©2024 Faculty of
Political Science, Chulalongkorn
University

Citation: Thisayakorn, Paul,
Charoenchainow, Tanwan,
Rachayon, Muanpetch,
Phetsayanavin, Vitchayut,
Ooraikulb, Pimprapan. 2024.
“The Prevalence, Demographic,
and Clinical Characteristics of
the Mass-Murder and Mass-
Shooting Events in Thailand
between 1994-
2023”. *Chulalongkorn*
University Journal of Social
Sciences 54 (1): 117-40.
[https://doi.org/10.61462/cujss.v](https://doi.org/10.61462/cujss.v54i1.2898)
[54i1.2898](https://doi.org/10.61462/cujss.v54i1.2898)

*All statements in this article
are the opinions of the
authors. It is not the opinion of
the publisher of the journal.*

Paul Thisayakorn^a, Tanwan Charoenchainow^b, Muanpetch Rachayon^{c,*}

Vitchayut Phetsayanavin^d, Pimprapan Ooraikul^b

^a Assistant Professor, Department of Psychiatry, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University

^b Child and Adolescent Psychiatry Resident, Department of Psychiatry, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University

^c Doctor of Philosophy Student in Medical Sciences (International), Faculty of Medicine, Chulalongkorn University

^d General Psychiatry Resident, Department of Psychiatry, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University

* Corresponding author email: muanpetch.mp@gmail.com

Abstract

The mass murder and mass shooting events that occurred in Thailand have led to a tragic death and several negative impacts on society. The objectives of this research are to create a database of mass murder and mass shooting incidents in Thailand, analyze related factors, and offer opinions from a psychiatric perspective. The researchers conducted a retrospective descriptive study by searching for mass murder and mass shooting cases in Thailand between 1994 and 2023 using international academic definitions. Demographic and clinical characteristics of the perpetrators, victims, and environmental factors were collected. Over the past 30 years, there have been a total of 78 incidents, 65 of which were mass murders, and 49 were mass shooting events. The prominent characteristics of mass murderers were men (89.23%) who used firearms (66.16%), had a history of illicit drug use (27.69%), had a history of gun training (20%), and had high-risk psychiatric disorders (7.7%). A total of 348 deaths were reported. In conclusion, mass murder and mass shooting events in Thailand have occurred regularly and are rising. Access to firearms, gun training, and illicit drugs may be contributing factors to these incidents. The history of psychiatric disorders was presented less frequently. Future improvements to preventative policies could

result from establishing a Thai database and ongoing academic research on these occurrences.

Keywords: *Mass Murder, Mass Shooting, Serious Mental Illness with High Risk of Violence*

บทนำ

เหตุการณ์สังหารหมู่ด้วยการกราดยิงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2565 สร้างความสูญเสียและส่งผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้องและสังคมไทยเป็นอย่างมาก (Thairath online, 2021; 2022) นอกจากการบาดเจ็บและสูญเสียชีวิตของเหยื่อ ความรุนแรงจากเหตุการณ์สังหารหมู่ยังก่อให้เกิดความตึงเครียดในจิตใจของผู้ที่รอดชีวิตจากเหตุการณ์ ครอบครัวที่สูญเสีย และชุมชนที่เกิดเหตุ เช่น ภาวะ Acute stress disorder (ASD) Post-traumatic stress disorder (PTSD) โรคซึมเศร้า (Major depressive disorder; MDD) เป็นต้น (Lowe and Galea 2017 62-82)

ความเข้าใจในสังคมไทยเกี่ยวกับการสังหารหมู่ยังมีอยู่จำกัด สะท้อนจากรายงานของสื่อที่มักจะระบุว่ามิเหตุร้ายแรงเกิดขึ้นเพียงสี่เหตุการณ์ใหญ่ ได้แก่ เหตุการณ์ทำร้ายนักเรียนด้วยมีดในปี พ.ศ. 2548 และ เหตุการณ์กราดยิงปี พ.ศ. 2563, 2565, และ 2566 (Thairath online, 2020; 2021; 2022; BBC News Thailand, 2023) ดังนั้นรายงานการศึกษาและการออกมาตรการในการป้องกันในไทยจึงมักอ้างอิงจากไม่กี่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศ และจากข้อมูลการศึกษาของต่างประเทศเป็นหลัก (Rujittika Mungmunpantipantip and Viroj Wiwanitkit 2023; Faculty of Psychology 2020; Lankford 2016, 187-99)

การศึกษาเกี่ยวกับการสาเหตุของการสังหารหมู่ หรือ กราดยิง มักเริ่มจากการรวบรวมเหตุที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศ ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง แล้ววิเคราะห์หาปัจจัยสัมพันธ์ในมิติต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันการเกิดเหตุสังหารหมู่ในชุมชนนั้น ดังเช่นตัวอย่างฐานข้อมูลการสังหารหมู่ของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ประเทศสหรัฐอเมริกา (Brucato et al. 2022, 1-9) ที่รวบรวมเหตุสังหารหมู่ทั่วโลก ระหว่างปี ค.ศ. 1900 – 2019 รวม 1,315 ครั้ง ทำให้มีผู้เสียชีวิตทั้งหมด 10,877 ราย และรายงานอัตราการเกิดเหตุการณ์กราดยิงที่เพิ่มขึ้นถึง 4 เท่าในช่วง 40 ปีหลัง

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่เผชิญปัญหาการสังหารหมู่ และกราดยิงบ่อยครั้ง จึงมีการศึกษาเกี่ยวกับการสังหารหมู่ที่หลากหลาย เช่น ฐานข้อมูลของ Federal Bureau of Investigation Supplementary Homicide Report (FBIUCR, 2021) หรือ ฐานข้อมูลของ Mother Jones' Investigation (Follman et al., 2023) ตัวอย่างฐานข้อมูลดังกล่าวได้รวบรวมเหตุการณ์สังหารหมู่ (mass murder) และ/หรือ กราดยิง (mass shooting) ในประเทศสหรัฐอเมริกา ใช้คำจำกัดความว่ามีผู้เสียชีวิตสามหรือสี่รายในเหตุการณ์นั้น โดยไม่รวมผู้ก่อเหตุ และเก็บข้อมูลทางประชากรและทางคลินิกที่เกี่ยวข้องกับเหตุร้าย เช่น สถานที่ จำนวนผู้เสียชีวิต และบาดเจ็บ ลักษณะของผู้ก่อเหตุ แรงจูงใจ การแฉ่งเตือน ชนิดของอาวุธ ความสัมพันธ์ของผู้

ก่อเหตุกับเหยื่อ ประวัติทางจิตเวชและสารเสพติด เป็นต้น

การสังหารหมู่ (mass murder) คือ การทำให้เสียชีวิตโดยมีเหยื่อรวมสามรายหรือมากกว่า ในเหตุการณ์เดียวกัน โดยไม่นับรวมผู้ก่อการ โดยไม่มีเวลาแยกห่างระหว่างการสังหารในแต่ละ เหตุการณ์ (Levin and James 2017, 249-67) รัฐบาลของนายบารัค โอบามาระบุคำจำกัด ความนี้ขึ้นในปี 2012 (Obama definition) เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันมากขึ้น และสำนักงาน สืบสวนกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา ก็เริ่มเก็บข้อมูลของการสังหารหมู่ด้วยคำจำกัดความนี้ ตั้งแต่ปี 2013 เป็นต้นไป (Public Law 2013, 112-265) โดยการสังหารหมู่ด้วยอาวุธปืนเป็น กลุ่มย่อยของการสังหารหมู่ด้วยอาวุธใด ๆ ก็ตาม

การกราดยิง (mass shooting) คือเหตุการณ์ที่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคล พยายามที่จะฆ่า หรือฆ่าคนด้วยอาวุธปืน โดยที่มีผู้ถูกยิง (ไม่ว่าจะได้รับบาดเจ็บ หรือ เสียชีวิต) อย่างน้อยสามราย หรือ มากกว่า โดยที่มีอย่างน้อยหนึ่งรายที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ก่อเหตุ ในบริเวณใดบริเวณ หนึ่งหรือหลายบริเวณ คำจำกัดความของการกราดยิงยังไม่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ และแพร่หลายในโลกวิชาการ หรือ ทางกฎหมาย เมื่อเทียบกับคำจำกัดความของการสังหารหมู่ (Sandel and Martaindale 2022, 4-16)

ปัญหาจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง (serious mental illness with high risk to violence) อ้างอิงจากคำจำกัดความของกรมสุขภาพจิต พ.ศ. 2566 (Department of Mental Health, 2023) หมายถึง ผู้ป่วยโรคจิตเวชที่มีความผิดปกติทางความคิด อารมณ์ หรือพฤติกรรมชนิดรุนแรง ซึ่งทำให้เกิดความทุกข์ทรมาน รบกวนต่อการใช้ชีวิตปกติ จำเป็นต้อง ได้รับการเฝ้าระวังและดูแลเพื่อป้องกันการอาการกำเริบ ประกอบด้วย 4 โรค ได้แก่ 1) โรคจิตเภท 2) โรคอารมณ์สองขั้ว 3) โรคซึมเศร้าชนิดรุนแรง 4) การติดยาเสพติด

ปัญหาทางจิตเวชมักถูกอ้างถึงว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเหตุสังหารหมู่ หรือ กราดยิง การศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาพบมีปัญหาทางสุขภาพจิต (mental illness) ในอาชญากรสังหารหมู่ 235 ราย ประมาณ 22% โดยการศึกษาที่ใช้คำจำกัดความของปัญหาสุขภาพจิต ค่อนข้างกว้าง ตั้งแต่เป็นโรคจิตเภท (schizophrenia) บุคลิกภาพบกพร่อง (personality disorder) จนถึงภาวะอารมณ์รุนแรง (intense rage) (Stone 2015, 51-86) การศึกษาผู้ก่อเหตุกราดยิงในประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 172 ราย พบอาการโรคจิต (psychosis) ระดับปานกลางถึงรุนแรงประมาณ 20% (Peterson et al. 2021, 280-291) ฐานข้อมูลการสังหารหมู่ทั่วโลกจากมหาวิทยาลัยโคลัมเบียรายงานไว้ว่า 11% จากผู้ก่อเหตุทั้งหมด 1,315 ราย เคยมีอาการโรคจิตในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต (Brucato et al. 2022, 1-9) จะเห็นว่าปัญหาสุขภาพจิตที่เกี่ยวข้องกับการสังหารหมู่และกราดยิงนั้นมีอยู่จริง แต่เป็นตัวเลขที่ไม่สูงมาก ดังนั้น การพิจารณาว่าปัญหาสุขภาพจิตเป็นสาเหตุหลักของการก่อเหตุสังหารหมู่ อาจส่งผลเสียในด้านการกำหนดนโยบายป้องกันที่ผิดทิศทาง การเสริมตราบาปที่มากขึ้น การถูกควบคุมทางกฎหมาย และการถูกละเมิดสิทธิของผู้ป่วยจิตเวชในสังคมโดยไม่จำเป็น (The National Council, 2019) ทว่ายังไม่มีรายงานที่ชัดเจนถึงความสัมพันธ์ของความเจ็บป่วยทางจิตเวชรุนแรง (serious mental illness) กับเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทย

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเริ่มมีการศึกษา รวบรวม และ รายงาน ข้อมูลเกี่ยวกับการสังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทย เพื่อให้เกิดมีฐานข้อมูลแรกเริ่ม ไว้เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาและการป้องกันเหตุร้าย ทั้งในระดับการจัดการในชุมชน ไปจนถึงการพิจารณานโยบายป้องกันระดับชาติ ทางผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาเชิงพรรณนาแบบย้อนหลัง (Retrospective Descriptive Study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างฐานข้อมูลของการเกิดเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทย ระหว่างมกราคม พ.ศ. 2537 ถึงธันวาคม พ.ศ. 2566 (30 ปี) และค้นหาปัจจัยทางประชากรและทางคลินิกที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ สมมติฐานของงานวิจัยคือมีเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทยเกิดขึ้นเป็นระยะตลอด 30 ปีที่ผ่านมา มีปัจจัยทางประชากรและทางคลินิกที่จำเพาะกับลักษณะทางสังคมของประเทศไทย

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบย้อนหลัง (Retrospective Descriptive Study) ผู้วิจัยรวบรวมเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทย ระหว่างมกราคม พ.ศ. 2537 ถึงธันวาคม พ.ศ. 2566 (30 ปี) ค้นหาปัจจัยทางประชากรและทางคลินิกที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ และวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นลักษณะจำเพาะของเหตุการณ์ในประเทศไทย โดยใช้คำจำกัดความทางวิชาการสากลของเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิง มีประชากรเป้าหมายคือเหตุสังหารหมู่ หรือ กราดยิงในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2537-2566 และประชากรกลุ่มคือเหตุสังหารหมู่ หรือ กราดยิงในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2537-2566 ที่ถูกรายงานข้อมูลในข่าว หรือ ฐานข้อมูลอื่นทางอินเทอร์เน็ต

เกณฑ์คัดเข้าของเหตุสังหารหมู่ในประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2537-2566 คือ การฆ่าที่มีเหยื่อเสียชีวิตสามรายหรือมากกว่าโดยไม่รวมผู้ก่อเหตุ และเกิดขึ้นในเหตุการณ์เดียวกันโดยไม่มีเวลาแยกห่างระหว่างการสังหาร ส่วนเกณฑ์คัดเข้าของเหตุกราดยิงในประเทศไทย คือเหตุการณ์ที่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคล พยายามที่จะฆ่าหรือฆ่าคนหลาย ๆ คน ด้วยอาวุธปืน ก่อให้มีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต มากกว่าหรือเท่ากับสามราย โดยมีอย่างน้อยหนึ่งรายที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ก่อเหตุ และเป็นเหตุการณ์เดียวกันโดยไม่มีเวลาแยกห่างระหว่างการสังหาร

เกณฑ์คัดออกของเหตุสังหารหมู่และกราดยิงในการศึกษานี้ ได้แก่ เหตุฆาตกรรมต่อเนื่อง (serial killer) การฆ่าเพื่อความสนุก (killing spree) โดยมีระยะเวลาพักหรือสถานที่แตกต่างกัน สงครามหรือสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เหตุการณ์การก่อการร้ายในประเทศหรือระหว่างประเทศ เหตุการณ์รุนแรงทางการเมืองระดับชาติ และวิสามัญฆาตกรรม

ผู้วิจัยสร้างแบบเก็บข้อมูลโดยเลือกตัวแปรต้น และอ้างอิงคำจำกัดความของตัวแปรตามมาจากฐานข้อมูลเหตุการณ์สังหารหมู่หรือกราดยิงของต่างประเทศ (FBIUCR 2021; Follman et al. 2023; Everytown for Gun Safety 2023) เพื่อนำมาหาข้อมูลเบื้องต้นจากแหล่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ต โดยข้อมูลที่เก็บ ได้แก่ จำนวนครั้งของเกิดเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทย ลักษณะของผู้ก่อเหตุ ประวัติโรคทางจิตเวชที่รุนแรง (แยกปัญหาทางจิตเวชที่เกิดจากยาเสพติดออกไป) ประวัติการใช้สารเสพติด ประวัติปัญหาทางกฎหมาย สถานที่เกิดเหตุ

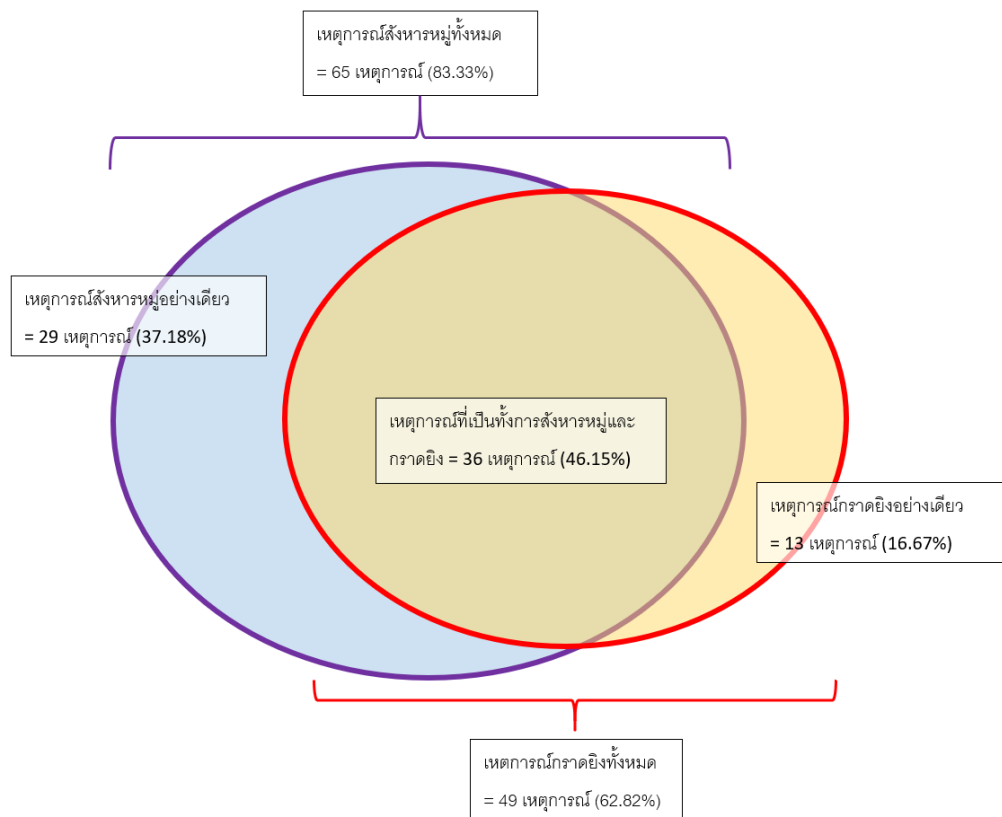
ลักษณะอาวุธ การเตือนล่วงหน้าก่อนเกิดเหตุ มูลเหตุจูงใจ ผลของการกระทำต่อผู้ก่อเหตุ และลักษณะของเหยื่อ

ทีมผู้วิจัยแบ่งกันค้นหาเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยจากข้อมูลข่าวสารระดับประเทศหรือท้องถิ่น และบันทึกเหตุการณ์จากอินเทอร์เน็ตมาใช้สร้างฐานข้อมูล ซึ่งวิธีการนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างฐานข้อมูลก็ถูกใช้โดยงานวิจัยเกี่ยวกับความรุนแรงในสังคมทั้งในและต่างประเทศ (Brucato et al. 2022, 1-9; The Institute of Asian Studies 2022) สุดท้ายมีการประชุมกันเพื่อพิจารณาเหตุการณ์ที่รวบรวมมาทั้งหมด ว่าสอดคล้องตามเกณฑ์คัดเข้าและคัดออกของงานวิจัย จึงจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS version 28 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างถูกแสดงเป็นค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) หรือ ค่ามัธยฐาน (median) ข้อมูลเชิงปริมาณจะแสดงข้อมูลเป็นจำนวนและร้อยละ (percentage)

ผลการวิจัย

เหตุการณ์สังหารหมู่เกิดขึ้น 65 ครั้ง (83.3%) เหตุการณ์กราดยิงเกิดขึ้น 49 ครั้ง (62.82 %) รวมเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงเกิดขึ้นทั้งหมด 78 ครั้ง (100%) ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2537 - พ.ศ. 2566 (30 ปี) ดังแสดงไว้ในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนภาพเซตของเหตุการณ์สังหารหมู่ เหตุการณ์กราดยิง และ เหตุการณ์รวมทั้งหมด ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2537-2566

ที่มา: จัดทำโดยคณะผู้วิจัย

จำนวนแหล่งข้อมูลอ้างอิงจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบเป็นฐานข้อมูลของการสังหารหมู่และกราดยิงของงานวิจัยรวมทั้งหมด 278 แหล่ง เป็นแหล่งอ้างอิงจากสำนักข่าวระดับนานาชาติ 5 แหล่ง สำนักข่าวระดับชาติ 194 แหล่ง สำนักข่าวท้องถิ่น 2 แหล่ง เว็บไซต์ข่าว 17 แหล่ง เว็บไซต์ท่า (portal website) 26 แหล่ง เว็บไซต์ทั่วไป 34 แหล่ง และ เว็บไซต์กฎหมาย 1 แหล่ง ค่าเฉลี่ยและค่ามัธยฐานของจำนวนแหล่งอ้างอิงคือ 3.58 และ 4 แหล่งต่อเหตุการณ์ตามลำดับข้อมูลส่วนนี้ถูกแสดงไว้ในตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของเหตุการณ์สังหารหมู่ เหตุการณ์กราดยิง และเหตุการณ์รวมทั้งหมดที่เกิดขึ้นในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2537-2566 (30 ปี)

	เหตุการณ์สังหารหมู่ (65 ครั้ง)	เหตุการณ์กราดยิง (49 ครั้ง)	เหตุการณ์รวม ทั้งหมด (78 ครั้ง)
ภูมิภาค	65	49	78
● ภาคเหนือ	9 (13.85%)	3 (6.12%)	10 (12.82%)
● ภาคตะวันตก	2 (3.08%)	1 (2.04%)	2 (2.56%)
● ภาคตะวันออก	4 (6.15%)	1 (2.04%)	4 (5.13%)
● ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6 (9.23%)	8 (16.33%)	8 (10.26%)
● ภาคใต้	17 (26.15%)	13 (26.53%)	19 (24.36%)
● ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพฯ)	20 (30.77%)	16 (32.65%)	24 (30.77%)
● กรุงเทพฯ	7 (10.77%)	7 (14.29%)	11 (14.10%)
ชุมชนที่เกิดเหตุ	65	49	78
● อำเภอเมืองหรือกรุงเทพมหานคร	25 (38.46%)	20 (40.82%)	30 (38.47%)
● อำเภอรอบนอก	40 (61.54%)	29 (59.18%)	48 (61.54%)
จุดที่เกิดเหตุ	65	49	78
● พื้นที่ส่วนตัว	31 (47.69%)	15 (30.61%)	33 (42.31%)
● พื้นที่สาธารณะ	34 (52.31%)	34 (69.39%)	45 (57.69%)
เวลาที่เกิดเหตุ	65	49	78
● กลางวัน	28 (43.08%)	21 (42.86%)	32 (41.03%)
● กลางคืน	30 (46.15%)	25 (51.02%)	38 (48.78%)
● กลางวันและกลางคืน	1 (1.54%)	1 (2.04%)	1 (1.28%)
● ไม่ทราบ	6 (9.23%)	2 (4.08%)	7 (8.97%)

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงพบว่าเหตุการณ์สังหารหมู่เกิดขึ้นมากที่สุดในพื้นที่ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) คือ 20 จากทั้งหมด 65 เหตุการณ์ (30.77%) ตามมาด้วยภาคใต้ (26.15%) ภาคเหนือ (13.85%) และ กรุงเทพมหานคร (10.77%) เหตุสังหารหมู่ส่วนใหญ่มักเกิดในพื้นที่ชุมชนรอบนอกอำเภอเมือง (61.54%) โดยเหตุเกิดในบริเวณพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนตัวใกล้เคียงกันคือ 52.31% และ 47.69% เวลาที่เกิดเหตุก็มีความใกล้เคียงกันคือเวลากลางวัน 43.08% และเวลากลางคืน 46.15%

ลักษณะทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของเหตุการณ์กราดยิงที่เกิดในประเทศไทยก็มีความคล้ายคลึงกับลักษณะของเหตุสังหารหมู่ ยกเว้นเหตุกราดยิงจะเกิดในพื้นที่สาธารณะสูงถึง 69.39%

เมื่อรวมเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงเข้าด้วยกันพบว่าเหตุเกิดขึ้นในภาคกลาง (ยกเว้น กรุงเทพมหานคร) มากที่สุด (30.77%) ตามมาด้วยภาคใต้ (24.36%) กรุงเทพมหานคร (14.10%) ภาคเหนือ (12.82%) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (10.26%) ภาคตะวันออก (5.13%) และภาคตะวันตก (2.56%) โดย 61.54% ของเหตุการณ์เกิดขึ้นในพื้นที่นอกอำเภอเมือง ส่วน 38.47% เกิดในพื้นที่อำเภอเมืองหรือกรุงเทพมหานคร เหตุการณ์เกิดในพื้นที่สาธารณะ 57.69% และเกิดในพื้นที่ส่วนตัว 42.31% เหตุการณ์รวมทั้งหมดเกิดขึ้นเวลากลางวันและกลางคืนใกล้เคียงกันคือ 41.03% และ 48.78% ตามลำดับ

จากเหตุการณ์สังหารหมู่ทั้งหมดที่เกิดขึ้นทั้งหมด 65 ครั้ง พบว่าผู้ก่อเหตุเป็นเพศชาย 58 ราย (89.23%) ส่วนใหญ่ไม่ทราบสถานะสมรส (49.23%) หรือ มีประวัติสมรส (35.38%) ผู้ก่อเหตุทำอาชีพอิสระหรือรับจ้าง (32.31%) พบมีประวัติโรคทางจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง 7.70% พบมีประวัติการใช้สารเสพติด เช่น สุรา ยาบ้าหรือสารกระตุ้นอื่น ๆ 27.69% มีรายงานถึงประวัติความรุนแรงในครอบครัว ความสัมพันธ์หรือสังคม 9.23% และมีประวัติการฝึกใช้อาวุธปืน 20.00%

ในส่วนของผู้ก่อเหตุกราดยิงก็มีลักษณะทางประชากรและทางคลินิกคล้าย ๆ กับผู้ก่อเหตุสังหารหมู่ ยกเว้นมีประวัติการฝึกใช้อาวุธปืนค่อนข้างมากกว่า (32.65%)

เมื่อนำข้อมูลของเหตุการณ์สังหารหมู่และเหตุการณ์กราดยิงมารวมกันทั้งหมด 78 เหตุการณ์ พบว่าผู้ก่อเหตุส่วนใหญ่เป็นชาย (91.03%) มีประวัติใช้สารเสพติด 26.92% (ยาบ้าหรือยากระตุ้นอื่น ๆ 14.1%, สุรา 7.69%, สารเสพติดหลายชนิด 5.13%) มีประวัติการฝึกใช้อาวุธปืน 23.08% มีประวัติโรคทางจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง 10.26% (โรคจิต 3.85%, โรคทางอารมณ์ 1.28%, โรคจิตเวชอื่น ๆ เช่น ภาวะเครียดหลังประสบเหตุร้ายแรง 5.13%) มีประวัติความรุนแรงในครอบครัว ความสัมพันธ์หรือสังคมมาก่อน 8.79% ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะทางประชากรและลักษณะทางคลินิกของผู้ก่อเหตุการณ์สังหารหมู่ เหตุการณ์กราดยิง และเหตุการณ์รวมทั้งหมดที่เกิดขึ้นในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2537-2566

	เหตุการณ์สังหารหมู่ (65 ครั้ง)	เหตุการณ์กราดยิง (49 ครั้ง)	เหตุการณ์รวมทั้งหมด (78 ครั้ง)
เพศ	65	49	78
• ชาย	58 (89.23%)	45 (91.84%)	71 (91.03%)
• หญิง	2 (3.08%)	2 (4.08%)	2 (2.56%)
• ชายและหญิง	0	1 (2.04%)	1 (1.28%)
• ไม่ทราบ	5 (7.69%)	1 (2.04%)	4 (5.13%)
สถานภาพ	65	49	78
• โสด	7 (10.77%)	3 (6.12%)	8 (10.26%)
• สมรส	23 (35.38%)	12 (24.49%)	23 (29.49%)
• หย่าร้าง	3 (4.62%)	1 (2.04%)	3 (3.85%)
• ไม่ทราบสถานะ	32 (49.23%)	33 (67.35%)	44 (56.41%)
อาชีพ	65	49	78
• ไม่ได้ประกอบอาชีพ	13 (20.00%)	9 (18.37%)	14 (17.95%)
• พนักงานของรัฐ (ในปัจจุบันหรืออดีต)	12 (18.46%)	13 (26.53%)	17 (21.79%)
• อาชีพอิสระหรือรับจ้าง	21 (32.31%)	7 (14.29%)	21 (26.92%)
• ไม่ทราบอาชีพ	19 (29.23%)	20 (40.82%)	26 (33.33%)
ประวัติโรคทางจิตเวชรุนแรง (ไม่รวมประวัติยาเสพติด)	65	49	78
• ไม่มี	41 (63.08%)	25 (51.02%)	46 (58.97%)
• โรคจิตเภท	2 (3.08%)	2 (4.08%)	3 (3.85%)
• โรคซึมเศร้ารุนแรง	1 (1.54%)	1 (2.04%)	1 (1.28%)
• โรคอื่น ๆ	2 (3.08%)	3 (6.12%)	4 (5.13%)
• ไม่ทราบ	19 (29.23%)	18 (36.73%)	24 (30.77%)
ประวัติการใช้สารเสพติด (ไม่รวมบุหรี่)	65	49	78
• ไม่มี	30 (46.15%)	16 (32.65%)	33 (42.31%)
• สุรา	4 (6.15%)	4 (8.16%)	6 (7.69%)
• ยาบ้าหรือสารกระตุ้นอื่น ๆ	11 (16.92%)	9 (18.37%)	11 (14.10%)
• ใช้ยาเสพติดมากกว่า 1 ชนิดร่วมกัน	3 (4.62%)	3 (6.12%)	4 (5.13%)
• ไม่ทราบ	17 (26.15%)	17 (34.69%)	24 (30.77%)
ประวัติความรุนแรงในครอบครัว ความสัมพันธ์หรือสังคม	65	49	78
• ไม่มี	8 (12.31%)	2 (4.08%)	8 (10.26%)
• มี	6 (9.23%)	5 (10.20%)	7 (8.97%)
• ไม่ทราบ	51 (78.46%)	42 (85.71%)	63 (80.77%)
ประวัติการฝึกใช้อาวุธปืน	65	49	78
• ไม่มี	8 (12.31%)	3 (6.12%)	10 (12.82%)
• มี	13 (20.00%)	16 (32.65%)	18 (23.08%)
• ไม่ทราบ	44 (67.69%)	30 (61.22%)	50 (64.10%)

ตารางที่ 3 แสดงพฤติการณ์ของการก่อเหตุการณั้สังหารหมู่ เหตุการณ์กราดยิง และ เหตุการณ์รวมทั้งหมดที่เกิดขึ้นในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2537-2566 (30 ปี)

	เหตุการณ์ สังหารหมู่ (65 ครั้ง)	เหตุการณ์ กราดยิง (49 ครั้ง)	เหตุการณ์รวม ทั้งหมด (78 ครั้ง)
จำนวนผู้ก่อเหตุ	65	49	78
• 1 คน	43 (66.15%)	28 (57.14%)	49 (62.82%)
• มากกว่า 1 คน	21 (32.31%)	21 (42.86%)	28 (35.89%)
• ไม่ทราบ	1 (1.54%)	0	1 (1.28%)
แรงจูงใจของการก่อเหตุ	65	49	78
• โจรกรรม ชิงทรัพย์	3 (4.62%)	3 (6.12%)	2 (2.56%)
• กลุ่มหัวรุนแรง	1 (1.54%)	2 (4.08%)	2 (2.56%)
• ปัญหาเสพติดหรือการพนัน	2 (3.08%)	2 (4.08%)	3 (3.85%)
• การทะเลาะวิวาท	8 (12.31%)	8 (16.33%)	10 (12.82%)
• ปัญหาความรุนแรงในคู่รักหรือครอบครัว ปัญหาทางเพศหรือผู้ชาย	5 (7.69%)	0	5 (6.41%)
• ความเครียดหรือความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ กฎหมาย	9 (13.85%)	6 (12.24%)	10 (12.82%)
• ความขัดแย้งทางการเมืองในระดับท้องถิ่น	4 (6.15%)	2 (4.08%)	4 (5.13%)
• การระบายความแค้นในใจ การก่อเหตุแบบ pseudo-commando	4 (6.15%)	3 (6.12%)	5 (6.41%)
• แรงจูงใจอื่น ๆ	6 (9.23%)	2 (4.08%)	7 (8.97%)
• มีมากกว่า 1 แรงจูงใจ	21(32.31%)	19 (38.78%)	27 (34.62%)
• ไม่ทราบ	2 (3.08%)	2 (4.08%)	1 (1.28%)
ความสัมพันธ์กับเหยื่อ	65	49	78
• ไม่มีความสัมพันธ์กับเหยื่อหรือเป็นการกระทำแบบสุ่ม	12 (18.46%)	15 (30.61%)	18 (23.08%)
• รู้จักกับเหยื่อดี	17 (26.15%)	3 (6.12%)	17 (21.79%)
• รู้จักกับเหยื่อแบบไม่จำเพาะ	21 (31.31%)	19 (38.78%)	26 (33.33%)
• มีทั้งเหยื่อที่รู้จักและไม่รู้จัก	9 (13.85%)	9 (18.37%)	11 (14.10%)
• ไม่ทราบ	6 (9.23%)	3 (6.12%)	6 (7.69%)
การเตือนเหตุล่วงหน้า	65	49	78
• ไม่มี	49 (76.38%)	34 (69.39%)	57 (73.08%)
• มี	14 (21.54%)	13 (26.53%)	16 (20.51%)
• มีในระยะเวลาน้อยกว่าชั่วโมงถึงวัน	2 (3.08%)	2 (4.08%)	2 (2.56%)
• มีในระยะ 24-72 ชั่วโมง	2 (3.08%)	3 (6.12%)	3 (3.85%)
• มีในระยะมากกว่าสามวันถึงหนึ่งสัปดาห์	1 (1.54%)	2 (4.08%)	2 (2.56%)
• มีในระยะมากกว่าหนึ่งสัปดาห์	9 (13.85%)	5 (10.20%)	9 (11.54%)
• ไม่ทราบ	2 (3.08%)	2 (4.08%)	5 (6.41%)

ตารางที่ 3 แสดงพฤติการณ์ของการก่อเหตุการณ์สังหารหมู่ เหตุการณ์กราดยิง และ เหตุการณ์รวมทั้งหมดที่เกิดขึ้นในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2537-2566 (30 ปี) (ต่อ)

	เหตุการณ์ สังหารหมู่ (65 ครั้ง)	เหตุการณ์ กราดยิง (49 ครั้ง)	เหตุการณ์รวม ทั้งหมด (78 ครั้ง)
วิธีการเตือนล่วงหน้าก่อนก่อเหตุ	65	49	78
• ไม่มี	49 (76.38%)	34 (69.39%)	57 (73.08%)
• มีทางการพูดคุยหรือโทรศัพท์โดยตรง	6 (9.23%)	4 (8.16%)	6 (7.69%)
• มีทางคำพูดหรือโทรศัพท์ผ่านบุคคลอื่น	2 (3.08%)	1 (2.04%)	2 (2.56%)
• มีทางการสื่อสารออนไลน์โดยตรง	1 (1.54%)	1 (2.04%)	1 (1.28%)
• มีการเตือนด้วยวิธีอื่น ๆ	3 (4.62%)	4 (8.16%)	4 (5.13%)
• มีการเตือนมากกว่า 1 วิธี	2 (3.08%)	3 (6.12%)	3 (3.85%)
• ไม่ทราบ	2 (3.08%)	2 (4.08%)	4 (5.13%)
อาวุธที่ใช้	65	49	78
• ปืนสั้น ปืนไทยประดิษฐ์	34 (52.31%)	29 (59.18%)	43 (55.13%)
• ปืนยาวทั่วไป ปืนลูกปราย ปืนลูกซองทั่วไป	3 (4.62%)	5 (10.20%)	6 (7.69%)
• ปืนยาวอัตโนมัติหรืออาวุธปืนสงคราม	6 (9.23%)	8 (16.33%)	8 (10.26%)
• มีดดาบหรือของมีคม	7 (10.77%)	0	7 (8.97%)
• อาวุธระเบิด	0	0	0 (0.00%)
• อาวุธชนิดอื่น ๆ	3 (4.62%)	1 (2.04%)	3 (3.85%)
• อาวุธที่กล่าวมามากกว่า 1 ชนิด	10 (15.38%)	6 (12.24%)	10 (12.82%)
• ไม่ทราบอาวุธ	2 (3.08%)	0	1 (1.28%)
ผลของการกระทำ	65	49	78
• ฆ่าตัวตาย	11 (16.92%)	5 (10.20%)	11 (14.10%)
• ถูกทำให้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุโดยเจ้าหน้าที่หรือบุคคลากรอื่นๆ	3 (4.62%)	3 (6.12%)	3 (3.85%)
• ถูกจับเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมาย	35 (53.85%)	29 (59.18%)	45 (57.69%)
• หลบหนีได้	13 (20.00%)	9 (18.37%)	15 (19.23%)
• มีมากกว่า 1 ผลลัพธ์ (ในกรณีที่มีผู้ก่อเหตุหลายคน)	3 (4.62%)	3 (6.12%)	4 (5.13%)

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับพฤติการณ์ของการก่อเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิง โดยเหตุการณ์สังหารหมู่ส่วนใหญ่มีผู้กระทำคนเดียว คิดเป็น 43 จากทั้งหมด 66 เหตุการณ์ (66.15%) แรงจูงใจของเหตุการณ์สังหารหมู่ที่ถูกรายงานเบื้องต้น ได้แก่ ความเครียดความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ หรือ กฎหมาย (13.85%) การทะเลาะวิวาท (12.31%) ปัญหาความรุนแรงในคูรักหรือครอบครัว ปัญหาทางเพศหรือชู้สาว (7.69%) ส่วนปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองในระดับท้องถิ่น และลักษณะการระบายความแค้นในใจ เช่น การก่อเหตุแบบ pseudo-commando หรือ lone-wolf เกิดขึ้นเท่ากันคือ 6.15% ผู้ก่อเหตุการณ์สังหารหมู่ มักจะความรู้สึกกับเหยื่อแบบไม่จำเพาะ เช่น เป็นเพื่อนบ้าน ทำงานที่เดียวกัน คู่ค้า คู่ขัดแย้ง คิดเป็น 31.31% ตามมาด้วยการรู้จักกับเหยื่อดี เช่น เป็นคูรัก ครอบครัว เพื่อนสนิท หรือ เพื่อนร่วมงาน 26.15% พบมีการแจ้งเตือนก่อนก่อเหตุ 21.54% โดย 7.7% ของเหตุการณ์มีการแจ้งเตือนล่วงหน้าภายในหนึ่งสัปดาห์ และ 13.85% มีการแจ้งเตือนล่วงหน้าเกินหนึ่งสัปดาห์ อาวุธ

ที่ผู้ก่อเหตุสังหารหมู่ใช้มากที่สุดคืออาวุธปืนคิดเป็น 66.16% (ปืนสั้นหรือปืนไทยประติษฐ์ 52.31%, ปืนยาวทั่วไปหรือปืนลูกซอง 4.62%, ปืนยาวอัตโนมัติหรืออาวุธปืนสงคราม 9.23%) ส่วน 10.77% ใช้มีดดาบหรือของมีคม สู้ตาย 53.85% ของผู้ก่อเหตุการณสังหารหมู่ถูกจับกุมเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมาย อีก 20% หลบหนีได้ และ 16.92% ฆ่าตัวตายสำเร็จ

พฤติการณ์ของเหตุการณ์กราดยิงก็มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์สังหารหมู่ ยกเว้นแรงจูงใจของการก่อเหตุมาจากการทะเลาะวิวาทซึ่งพบสูงเป็นอันดับแรกที่ 16.33% ตามมาด้วยความเครียดความขัดแย้งทางเศรษฐกิจหรือกฎหมาย 12.24% พบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ก่อเหตุกับเหยื่อเป็นการรู้จักกับเหยื่อแบบไม่จำเพาะถึง 38.78% ตามมาด้วยไม่มีความสัมพันธ์กับเหยื่อหรือเป็นการกระทำแบบสุ่ม 30.61% นอกจากนั้นอาวุธที่ใช้ก่อเหตุกราดยิงเป็นปืนยาวอัตโนมัติหรืออาวุธปืนสงครามถึง 16.33%

เมื่อนำตัวเลขของเหตุการณ์สังหารหมู่และเหตุการณ์กราดยิงมารวมกันทั้งหมด 78 เหตุการณ์ พบว่าเหตุการณ์ส่วนใหญ่ (62.82%) มีผู้ก่อเหตุคนเดียว แรงจูงใจที่พบบ่อยที่สุดคือการทะเลาะวิวาท และความเครียดความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ/กฎหมาย เท่ากันที่ 12.82% ตามมาด้วยปัญหาความรุนแรงในคู่รัก ครอบครัว หรือ ปัญหาชู้สาว และแรงจูงใจเพื่อระบายความแค้นในใจโดยการก่อเหตุแบบ pseudo-commando เท่ากันที่ 6.41% อย่างไรก็ตามมีผู้ก่อเหตุถึง 34.62% ที่มีแรงจูงใจมากกว่าหนึ่งชนิด

ตารางที่ 4 แสดงลักษณะของเหยื่อจากเหตุการณ์สังหารหมู่ เหตุการณ์กราดยิง และ เหตุการณ์รวมทั้งหมดที่เกิดขึ้นในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2537 - 2566 (30 ปี)

	เหตุการณ์สังหารหมู่ (65 ครั้ง)	เหตุการณ์กราดยิง (49 ครั้ง)	เหตุการณ์รวม ทั้งหมด (78 ครั้ง)
จำนวนเหยื่อเสียชีวิตทั้งหมด (%)	330	234	348
• จำนวนผู้เสียชีวิตเพศชาย	214 (64.85%)	169 (72.22)	227 (59.11)
• จำนวนผู้เสียชีวิตเพศหญิง	102 (30.91%)	65 (27.78)	107 (27.86)
• จำนวนผู้เสียชีวิตที่ไม่ทราบเพศ	14 (4.24%)	0	14 (13.03)
จำนวนเหยื่อเสียชีวิตเฉลี่ยต่อเหตุการณ์	5.16	4.88	4.46
• ผู้เสียชีวิตเพศชายเฉลี่ยต่อเหตุการณ์	3.34	3.52	2.91
• ผู้เสียชีวิตเพศหญิงเฉลี่ยต่อเหตุการณ์	1.59	1.33	1.37
ผู้เสียชีวิตที่อายุต่ำกว่า 18 ปี (%)	66 (20.00%)	44 (18.80%)	71 (20.40%)
จำนวนเหยื่อบาดเจ็บเฉลี่ย	1.33	2.27	1.51

ตารางที่ 4 แสดงลักษณะของเหยื่อ พบว่าใน 30 ปีที่ผ่านมา มีเหยื่อที่เสียชีวิตจากการสังหารหมู่ทั้งหมด 330 ราย เป็นเพศชาย 64.85% เพศหญิง 30.91.8% และไม่ทราบเพศ 4.24% มีผู้เสียชีวิตที่อายุต่ำกว่า 18 ปีทั้งหมด 66 ราย คิดเป็น 20% โดยเฉลี่ยมีเหยื่อเสียชีวิตในเหตุการณ์สังหารหมู่ 5.16 รายต่อเหตุการณ์

เมื่อนำจำนวนเหยื่อจากเหตุการณ์สังหารหมู่และเหตุการณ์กราดยิงทั้งหมดมารวมกัน พบมี

เหยื่อเสียชีวิตทั้งหมด 348 ราย เป็นเพศชาย 59.11% และมีผู้เสียชีวิตที่อายุต่ำกว่า 18 ปี 20.4% โดยมีผู้เสียชีวิตเฉลี่ย 4.46 รายต่อเหตุการณ์ และผู้บาดเจ็บเฉลี่ย 1.51 รายต่อเหตุการณ์ พบผู้เสียชีวิตที่อายุน้อยที่สุดมีอายุ 4 เดือน ขณะที่ผู้เสียชีวิตที่อายุมากที่สุดคือ 87 ปี โดยค่าเฉลี่ยและค่ามัธยฐานของผู้เสียชีวิตคือ 34.58 และ 34 ปี ตามลำดับ

การอภิปรายผล

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแรกที่รายงานข้อมูลเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงที่เกิดขึ้นในประเทศไทย มีข้อค้นพบสำคัญคือมีเหตุการณ์สังหารหมู่เกิดขึ้น 65 ครั้ง และเหตุการณ์กราดยิงเกิดขึ้น 49 ครั้ง รวมเหตุการณ์ทั้งสองชนิดเกิดขึ้นทั้งหมด 78 ครั้ง ระหว่างปี พ.ศ. 2537-2566 ลักษณะจำเพาะของผู้ก่อเหตุในประเทศไทย คือเป็นเพศชาย ก่อเหตุโดยใช้อาวุธปืน มีประวัติการฝึกใช้อาวุธปืน มีประวัติใช้สารเสพติดโดยเฉพาะยาบ้า ประมาณหนึ่งในสิบของผู้ก่อเหตุมีประวัติของโรคทางจิตเวชรุนแรง แรงจูงใจของการก่อเหตุที่พบบ่อยคือปัญหาความเครียดจากความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ หรือ กฎหมาย และปัญหาการทะเลาะวิวาท พบการแจ้งเตือนล่วงหน้าก่อนก่อเหตุประมาณหนึ่งในห้าของเหตุการณ์ทั้งหมด และมีเหยื่อเสียชีวิตรวม 348 ราย โดยหนึ่งในห้าของผู้เสียชีวิตเป็นเด็กหรือเยาวชน

เหตุการณ์สังหารหมู่เกิดขึ้นในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2565 ทั้งหมด 8 เหตุการณ์ ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 60 ราย คิดเป็นอัตราเสียชีวิตจากการสังหารหมู่เท่ากับ 0.08 รายต่อประชากรแสนคนต่อปี ซึ่งเป็นตัวเลขที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับรายงานการจับกุมเหตุฆ่าผู้อื่นซึ่งเกิดขึ้นถึง 1,192 คดีในปีเดียวกัน (ไม่มีรายงานจำนวนผู้เสียชีวิตต่อปี) (Royal Thai Police 2022) จำนวนเหตุการณ์สังหารหมู่ในประเทศไทยต่ำกว่าของประเทศสหรัฐอเมริกาในปีเดียวกัน โดยปี พ.ศ. 2565 เกิดเหตุการณ์สังหารหมู่ขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาทั้งหมด 42 เหตุการณ์ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 210 คน โดยอัตราผู้เสียชีวิตจากการสังหารหมู่ต่ำกว่าประเทศไทยเล็กน้อย คิดเป็น 0.06 รายต่อประชากรแสนคนต่อปี (แต่เกณฑ์ของการสังหารหมู่ของฐานข้อมูลที่อ้างอิงของสหรัฐอเมริกาใช้จำนวนผู้เสียชีวิตมากกว่าเท่ากับสี่รายซึ่งแตกต่างจากเกณฑ์ของงานวิจัยนี้) (Fox, 2023) แม้ว่าความถี่ของการเกิดเหตุการณ์และอัตราผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์สังหารหมู่จะไม่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับเหตุฆาตกรรมทั่วไปในสังคม แต่เหตุการณ์สังหารหมู่ หรือ กราดยิงเหล่านี้มีผลกระทบต่องิตใจ และสังคมอย่างรุนแรงและกว้างขวาง (Lowe and Galea 2017, 62-82; Cimolai, Schmitz and Sood 2021, 12; Isara News Agency 2023) จึงควรค่าแก่การศึกษาทำความเข้าใจเพื่อป้องกันการเกิดเหตุซ้ำในประเทศไทย

การศึกษาของ Gary Brucato และคณะ (Brucato et al. 2022, 1-9) รวบรวมข้อมูลเหตุการณ์สังหารหมู่ขนาดใหญ่ทั่วโลกกว่า 1,315 กรณี โดยรายงานลักษณะของผู้ก่อเหตุสังหารหมู่ว่ามักเป็นผู้ชาย (92%) ใช้อาวุธปืน (65%) มีประวัติใช้สุรา หรือ สารเสพติด (22%) มีประวัติทางอาชญากรรม (20%) มีประวัติโรคจิต (11%) มีประวัติโรคทางจิตเวช หรือ โรคทางสมองอื่น ๆ (19%) ฆ่าตัวตายในที่เกิดเหตุ (28%) และถูกฆ่าตายในที่เกิดเหตุ (4%) เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขเหล่านี้กับลักษณะของเหตุการณ์สังหารหมู่ในประเทศไทย พบว่าผู้ก่อเหตุส่วนใหญ่ในประเทศไทยเป็นผู้ชายใกล้เคียงกัน (89.23%) ใช้อาวุธปืนในสัดส่วนใกล้เคียงกัน (66.16%) มี

ประวัติใช้สุรา หรือ สารเสพติดมากกว่า (27.69%) มีประวัติโรคทางจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรงน้อยกว่า (7.7%) ฆ่าตัวตายในที่เกิดเหตุน้อยกว่า (16.92%) และถูกฆ่าตายในที่เกิดเหตุใกล้เคียงกัน (4.62%)

เป็นที่น่าเสียดายที่งานวิจัยนี้ไม่ได้เก็บข้อมูลเรื่องประวัติทางอาชญากรรมในอดีตของผู้ก่อเหตุสังหารหมู่ เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูลที่ถูกรายงานในประเทศไทย แต่มีข้อมูลด้านอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมาคือประวัติการฝึกใช้อาวุธปืน (20%) ประวัติความรุนแรงในครอบครัว ความสัมพันธ์ หรือ สังคม (9.23%) รวมถึงการที่ผู้ก่อเหตุสังหารหมู่ในประเทศไทยถูกจับกุมเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมายได้ถึง 53.85% ซึ่งน่าจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้ในการศึกษาและออกแบบนโยบายป้องกันเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทยต่อไป

แรงจูงใจของผู้ก่อเหตุการณ์สังหารหมู่ในประเทศไทยที่พบบ่อยคือปัญหาความเครียดจากความขัดแย้งทางเศรษฐกิจหรือกฎหมาย (13.85%) และการทะเลาะวิวาท (12.31%) ตามมาด้วยปัญหาความรุนแรงในคู่รักหรือครอบครัว รวมถึงปัญหาทางเพศหรือการขู่สาว (7.69%) ส่วนการก่อเหตุเพื่อระบายความแค้นในใจแบบ pseudo-commando พบเป็นแรงจูงใจเพียง 6.15% แรงจูงใจเหล่านี้แตกต่างจากการศึกษาในระดับนานาชาติ Gary Brucato และคณะ (Brucato et al. 2023, 261-74) ศึกษาแรงจูงใจของเหตุการณ์สังหารหมู่ทั่วโลก 1,725 เหตุการณ์ พบว่าแรงจูงใจหลักคือ การก่ออาชญากรรม (18.7%) ตามมาด้วยอารมณ์โมโหรุนแรงหลังการทะเลาะขัดแย้ง (15.42%) การถูกปฏิเสธความสัมพันธ์หรือความหึงหวง (11.83%) และจากความสิ้นหวังหมดหวังรุนแรงในชีวิต (9.33%)

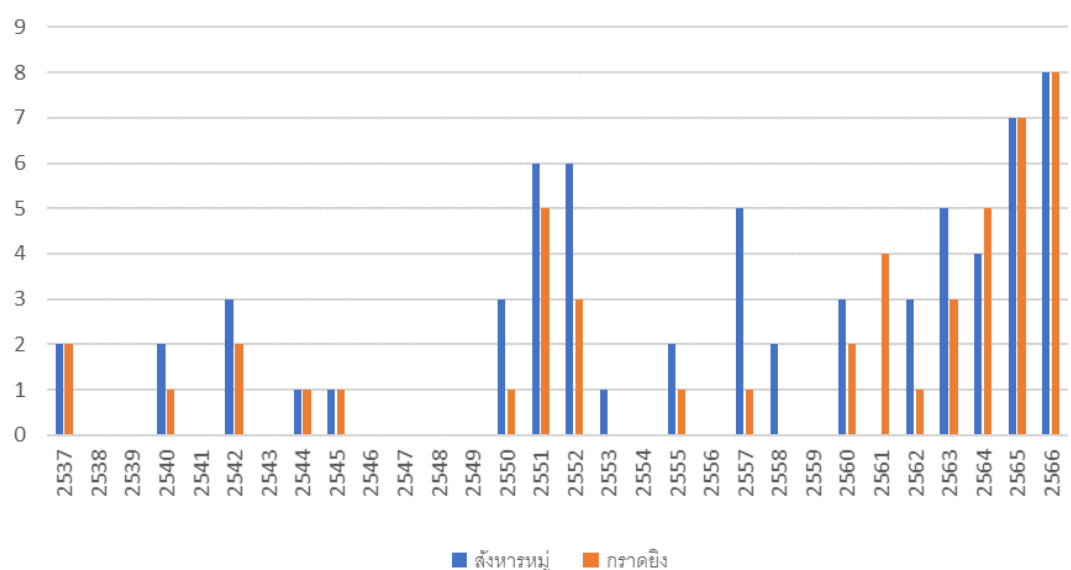
การศึกษาบางรูปแบบมักอธิบายผู้ก่อเหตุสังหารหมู่ หรือ กราดยิงว่าเคยถูกกลั่นแกล้งให้อับอาย มีความรู้สึกสิ้นหวัง โกรธแค้น ชื่นเคือง ต้องการแก้แค้น บางคนมีลักษณะหวาดระแวงหมกมุ่น ไม่ยืดหยุ่น หรือ หลงตัวเอง สุดท้ายโดดเดี่ยว แปรแยกออกจากสังคม และมีจิตนาการที่จะก่อเหตุเพื่อแก้แค้น เพื่อแสดงออกถึงอำนาจ และได้มาซึ่งชื่อเสียงและความตายหลังการก่อเหตุ แต่เป็นที่สังเกตว่าข้อมูลละเอียดของผู้ก่อเหตุสังหารหมู่ลักษณะนี้เกิดจากการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ก่อเหตุที่รอดชีวิตไม่กี่ราย (case series) หรือ เป็นการศึกษาทางจิตวิทยาหลังผู้ก่อเหตุเสียชีวิตแล้ว (psychological autopsy) น้อยรายเฉพาะกรณีที่โด่งดัง หรือ ถูกสื่อรายงานอย่างมาก (Knoll 2012, 757-80; Knoll 2016, 633-47) ซึ่งต้องระมัดระวังในการตีความจากสื่อและสังคมส่วนใหญ่ว่าลักษณะทางจิตวิทยาเหล่านี้สะท้อนถึงลักษณะของผู้ก่อเหตุในภาพรวมอย่างถูกต้องแท้จริงในประเทศไทย

Fowler และคณะ (Fowler et al. 2021, 1-15) รายงานลักษณะของเหยื่อจากเหตุสังหารหมู่ (ใช้เกณฑ์เหยื่อผู้เสียชีวิตมากกว่าหรือเท่ากับสี่รายต่อเหตุการณ์) ในประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี พ.ศ. 2546–2560 พบว่าค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้เสียชีวิตต่อเหตุการณ์เท่ากับ 5.16 ราย โดยผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง (52%) นอกจากนั้นยังพบว่าผู้เสียชีวิตที่อายุน้อยกว่า 18 ปี ถึง 26% เหยื่อของการสังหารหมู่ในประเทศสหรัฐอเมริกามักถูกสังหารโดยผู้ก่อเหตุที่ไม่รู้จักกันถึง 52.5% ถูกสังหารโดยคนในครอบครัวหรือคนรัก 29.7% และถูกสังหารด้วยด้วยคนรู้จักหรือเพื่อน 13.5% ซึ่งมีความแตกต่างจากลักษณะของเหยื่อจากการสังหารหมู่ในประเทศไทยจาก

การศึกษานี้อยู่บ้าง โดยค่าเฉลี่ยของผู้เสียชีวิตต่อเหตุการณ์ในไทยเท่ากับ 5.16 ราย (ใช้เกณฑ์เหยื่อผู้เสียชีวิตมากกว่าหรือเท่ากับสามรายต่อเหตุการณ์) เหยื่อส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย (64.85%) และมีเหยื่อที่เป็นเด็กและเยาวชน 20% โดยเหยื่อส่วนใหญ่ในประเทศไทยมีความสัมพันธ์แบบไม่จำเพาะกับผู้ก่อเหตุ 31.31% ขณะที่ประมาณ 18.46% ของเหยื่อจากการสังหารหมู่ไม่รู้จักรักกับผู้ก่อเหตุ

การศึกษานี้พบว่าผู้ก่อเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทยแจ้งเตือนล่วงหน้าไปสู่เหยื่อ หรือ สังคมรอบข้าง ผ่านการสื่อสารโดยตรง หรือ ส่งข้อมูลทางอ้อมไปที่บุคคลอื่น ๆ กว่า 20% โดยครึ่งหนึ่งของการเตือนล่วงหน้าจะเกิดขึ้นภายในหนึ่งสัปดาห์ก่อนเกิดเหตุการณ์ ซึ่งช่วงเวลาหลังการแจ้งเตือนไปจนถึงวินาทีก่อนการก่อเหตุสังหารหมู่ หรือ กราดยิงอาจเป็นโอกาสที่สำคัญในการป้องกันเหตุร้ายที่จะเกิดขึ้นในสังคมไทย วงการสาธารณสุขในประเทศไทยพยายามพัฒนากระบวนการปฐมพยาบาลทางใจ (psychological first aid) (Benjaporn Panyayong 2019) (Child and Adolescent Mental Health Rajanagarindra Institute 2022) และการรักษาโรคเครียดหลังผ่านเหตุการณ์ร้ายแรง (PTSD) (Nuttorn Pityaratstian et al. 2015, 549-61) (Bryant et al. 2011, 205-209) อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ส่งเสริมวิธีปฏิบัติ “หนี ซ่อน สู้” (Run Hide Fight) เพื่อใช้ในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤติ (Thairath online, 2023) รวมถึงการซ้อมหนีภัยรุนแรงในสถานศึกษา (The Standard Team, 2022) แต่วิธีการและนโยบายเหล่านี้จะถูกใช้จริงก็ต่อเมื่อเหตุการณ์สังหารหมู่ หรือ กราดยิงได้เริ่มดำเนินไปแล้ว

ดังนั้นจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้ว่าหนึ่งในห้าของเหตุการณ์ร้ายแรงที่จะเกิดขึ้นมีการแจ้งเตือนล่วงหน้าโดยผู้คิดก่อเหตุไม่ว่าจะทางตรง หรือ ทางอ้อม แล้วหากสังคมไทยมีนโยบายและวัฒนธรรมในการ “เห็นอะไร บอกออกไป” (see something, say something) (The National Council, 2019) เพื่อรายงานสัญญาณเตือนที่ออกมาจากผู้มีแนวโน้มก่อเหตุร้ายไป

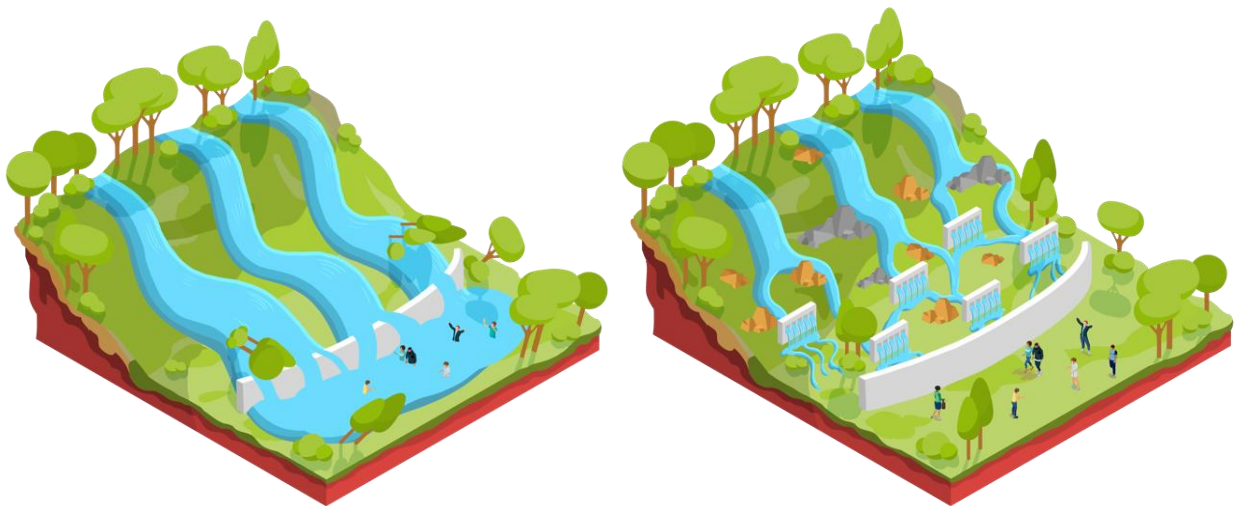

ภาพที่ 2 แผนภูมิแท่งแสดงจำนวนครั้งของเหตุการณ์สังหารหมู่และเหตุการณ์กราดยิงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2537 - 2566 ที่มา: จัดทำโดยคณะผู้วิจัย

ตามช่องทางที่เหมาะสม ส่งต่อข้อมูลสำคัญสู่ผู้ดูแล หรือ ผู้มีอำนาจทางกฎหมาย โดยอาจเริ่มต้น คล้ายแนวคิดและวิธีการของ “ทีมปฏิบัติการพิเศษป้องกันการฆ่าตัวตาย” (Hope taskforce) (Department of Mental Health, 2022) ที่เป็นการร่วมมือกันระหว่างกรมสุขภาพจิต กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และภาคประชาสังคม เพื่อที่หน่วยงานเฉพาะในแต่ละ ภูมิภาคจะสามารถเข้าไปประเมิน แทรกแซง และป้องกันสถานการณ์ที่จะมีแนวโน้มของการเกิด เหตุสังหารหมู่หรือกราดยิงได้ทันทั่วทั้งที่

จากข้อมูลที่รวบรวมจากงานวิจัยนี้ พบว่าเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทย มีแนวโน้มเพิ่มความถี่มากขึ้นโดยเฉพาะในช่วงทศวรรษหลัง ดังแสดงในภาพที่ 2 จึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพยายามทำความเข้าใจถึงสาเหตุและปัจจัยเกี่ยวข้องที่หลากหลายแต่ จำเพาะต่อเหตุการณ์

แบบจำลองด้าน ร่างกาย จิตใจ และสังคม (bio-psycho-social model) (Engel 1980, 535-44) เป็นประโยชน์สำหรับการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่ซับซ้อนของจิตใจและ พฤติกรรมของมนุษย์ ผู้เขียนจึงนำปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิง ในประเทศไทยอันปรากฏชัดขึ้นจากงานวิจัยนี้ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เข้ากับปัจจัยสำคัญ บางประการจากการศึกษาก่อนหน้าในต่างประเทศ เพื่อเสนอแบบจำลองด้าน ร่างกาย จิตใจ และสังคม ของเหตุสังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทย รวมถึงเสนอแนวทางแก้ไขในแต่ละ ระดับ (ตารางที่ 5) ด้วยหวังว่าจะสามารถบรรเทาความเสี่ยงหรือป้องกันการก่อเหตุสังหารหมู่ และกราดยิง ตั้งแต่ระดับบุคคล ชุมชน และภูมิภาคใหญ่ของประเทศไทยต่อไป

ภาพที่ 3 “ฝายกั้นน้ำ โมเดล”: รูปถ่ายแสดงเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทยที่เปรียบเหมือนน้ำป่า ไหลหลากเข้าทำลายชุมชน รูปขวาแสดงถึงแนวคิดการป้องกันเหตุร้ายโดยการจัดการบรรเทาปัจจัยต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง เปรียบได้กับการทำฝายกั้นน้ำหลาย ๆ จุดเพื่อช่วยชะลอน้ำป่า
ที่มา: จัดทำโดยคณะผู้วิจัย

ตารางที่ 5 แบบจำลองด้าน ร่างกาย จิตใจ และสังคม (Bio-Psycho-Social Model) ของเหตุสังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทย และข้อเสนอแนวทางป้องกันในแต่ละระดับ

	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	แนวทางป้องกัน
ปัจจัยด้านร่างกาย	-เพศชาย -ประวัติยาเสพติด (ยาบ้า สุรา) -ประวัติโรคทางจิตเวชรุนแรง -การกำเริบของโรคทางจิตเวช	-การคัดกรอง รักษา ฟื้นฟู ป้องกันการใช้อาวุธในระดับบุคคล ชุมชน และประเทศ -การคัดกรอง รักษา ฟื้นฟู และป้องกันการกำเริบของโรคจิตเวชรุนแรงในระดับบุคคล ชุมชน และประเทศ
ปัจจัยด้านจิตใจ	-ประวัติการฝึกใช้ปืน -ประวัติความรุนแรงในครอบครัวหรือความสัมพันธ์ -ความเครียดทางเศรษฐกิจและกฎหมาย -การทะเลาะวิวาท -ความเครียดจากความสัมพันธ์ในคู่รักหรือครอบครัว -ประวัติอารมณ์รุนแรงหรือหุนหันพลันแล่น -การเรียนรู้ เลียนแบบพฤติกรรมรุนแรงจากสื่อ	-การตรวจสอบประวัติทางอาชญากรรม ประวัติยาเสพติด การใช้สุรา และประวัติโรคทางจิตเวชของผู้ใช้ปืน -การตรวจสอบหลักสูตรการสอนใช้อาวุธปืนทั้งของพลเรือนและของรัฐ -การคัดกรองและบำบัดรักษาปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ความสัมพันธ์หรือสังคม -การคัดกรองและบำบัดรักษาปัญหาความเครียดทางเศรษฐกิจและกฎหมายผ่านหน่วยงานด้านสาธารณสุข สวัสดิการสังคม มหาดไทยหรือยุติธรรม -การคัดกรองและรักษาภาวะอารมณ์หุนหันพลันแล่นรุนแรง ภาวะความโกรธรุนแรง เช่น โรค intermittent explosive disorder หรือปัญหาควบคุมความโกรธ -การรณรงค์ ให้ความรู้ในการแสวงหาสื่อที่เหมาะสมเพื่อลดการเรียนรู้พฤติกรรมรุนแรงจากสื่อ
ปัจจัยด้านสังคม	-พื้นที่เกิดเหตุภาคกลาง ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร -เหตุกราดยิงในพื้นที่สาธารณะ -การแจ้งเตือนของผู้ก่อเหตุก่อนกระทำจริง -พนักงานของรัฐทั้งในปัจจุบัน หรือ อดีตที่เข้าถึงอาวุธปืน -การเข้าถึงอาวุธปืน (ปืนสั้น และ ปืนยาวอัตโนมัติ) -ประวัติก่อเหตุรุนแรงในสังคม หรือ การก่ออาชญากรรม -ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจและกฎหมาย -ความขัดแย้งและความรุนแรงในคู่รักหรือครอบครัว -การนำเสนอข่าวความรุนแรงจากสื่อ	-นโยบายจำกัดอาวุธปืนและควบคุมอาวุธปืน -การตรวจสอบหลักสูตรการสอนใช้ การอนุญาต และการเข้าถึงอาวุธปืนและอาวุธสงคราม ของพนักงานของรัฐจากองค์กรภายนอก -นโยบายการตรวจอาวุธและเฝ้าระวังความปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะของชุมชน -นโยบายปราบปรามยาเสพติดในระดับชุมชนและประเทศ -นโยบาย “เห็นอะไร บอกออกไป” (see something, say something) เพื่อให้ข้อมูลความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในระดับบุคคล ส่งต่อไปถึงศูนย์รับแจ้งเหตุร้ายในแต่ละภูมิภาค โดยมีทีมประเมินสวัสดิภาพ (welfare check) ที่ประกอบด้วย ตำรวจ, นักจิตวิทยา พยาบาลจิตเวชหรือนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อระบุผู้มีแนวโน้มก่อเหตุ ประเมินและให้ความช่วยเหลือเพื่อลดความเสี่ยงก่อนก่อเหตุจริง -การให้อำนาจทางกฎหมายสำหรับทีมสหสาขาในการทำ welfare check รวมถึงการให้ความคุ้มครองผู้แจ้งความเสี่ยงเหตุร้ายต่อการถูกแก้แค้น -นโยบายลดความขัดแย้งและความตึงเครียดทางเศรษฐกิจและกฎหมาย รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพจิตในระดับชุมชนและประเทศ -โครงการติดตามพฤติกรรมของผู้มีประวัติอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ -การสอน การรณรงค์ และเฝ้าระวังการรายงานข่าวจากสื่อที่อาจก่อให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมรุนแรงในสังคม

การคัดกรองปัญหาและการบำบัดรักษาทางจิตใจหลังเกิดเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิง อาจเป็นการบรรเทาปัญหาที่ปลายเหตุ เปรียบดังอุทกภัยได้พัดทำลายหมู่บ้านและคนในชุมชน ไปแล้ว ภาครัฐจึงค่อยเข้ามาช่วยเหลือฟื้นฟู ดังแสดงในภาพที่ 3 คล้ายคลึงกัน การชักชวน วิธีการรับมือกับมือปืนในโรงเรียน หรือ วิธีปฏิบัติหนี ซ่อน สู้ แม้จะเป็นเรื่องที่ดี แต่หากต้อง นำมาใช้จริง ก็หมายความว่าเหตุรุนแรงที่มีความเสี่ยงสูงถึงชีวิตของผู้บริสุทธิ์ได้เกิดขึ้นแล้ว เหมือนกับเขื่อนกั้นน้ำได้พังทลายลงแล้ว และผู้คนในหมู่บ้านก็ต้องหาทางหนีด้วยตัวเองให้ ปลอดภัยจากน้ำป่า เนื่องจากเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทยมีการแจ้งเตือนล่วงหน้าอย่างน้อยหนึ่งในห้าจากเหตุที่เกิดขึ้นทั้งหมด ดังนั้นเราขอสนับสนุนแนวทาง “เห็นอะไร พูดออกไป” (see something, say something) เพื่อเชื่อมต่อกับทีมประเมินสวัสดิภาพ (welfare check) (Wortzel et al. 2019, 379-382) อันประกอบไปด้วยตำรวจ ผู้เชี่ยวชาญ ทางจิตวิทยา และ/หรือผู้นำชุมชน ที่สามารถเข้าไปตรวจประเมินความเสี่ยงก่อนที่ผู้ก่อเหตุจะ กระทำจริง โดยมีแนวทางและระบบที่สามารถเข้าแทรกแซงผู้ที่วางแผนก่อเหตุได้อย่างรวดเร็ว ภายในไม่กี่วันถึงหนึ่งสัปดาห์ เพื่อเป็นการเสริมความแข็งแกร่งของเขื่อนกั้นน้ำอีกชั้นหนึ่ง ซึ่ง อาจจะป้องกันเหตุสังหารหมู่และกราดยิงในสังคมไทยได้อีกระดับ

ปัญหาการสังหารหมู่และกราดยิงมีสาเหตุซับซ้อนและหลากหลาย การป้องกันเหตุการณ์ ร้ายแรงให้ได้ทีละหนึ่งเหตุการณ์ ค่อย ๆ ลดอัตราการเกิดเหตุให้ได้ทีละน้อย ผู้เกี่ยวข้องในทุก ภาคส่วนของสังคมต้องพยายามลดความเสี่ยงจากแต่ละเหตุปัจจัยให้มากขึ้นเรื่อย ๆ เปรียบดัง การสร้างฝายกั้นน้ำเล็ก ๆ หลาย ๆ ฝาย เพื่อชะลอปริมาณและความรุนแรงของมวลน้ำที่จะเข้า มาปะทะทำลายชุมชนของเรา ข้อมูลจากการศึกษานี้พอบอกได้ว่า ฝายกั้นน้ำที่สำคัญ ได้แก่ การ ควบคุมปืนและอาวุธสงครามในสังคมไทย กำจัดยาเสพติด การอบรมและดูแลพนักงานของรัฐ รวมถึงอดีตพนักงานของรัฐที่ถือครองอาวุธปืน กระบวนการประเมินประนีประนอมและช่วยเหลือเพื่อลด ความขัดแย้งรุนแรงในทางเศรษฐกิจ หรือ กฎหมาย การจัดการปัญหาทะเลาะวิวาทในชุมชน นโยบายส่งเสริมความแข็งแกร่งและอบอุ่นของครอบครัว รวมถึงกระบวนการปกป้องเด็กและสตรี จากความรุนแรงในครอบครัว และสุดท้ายคือความพยายามในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่มีความ เสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง

แม้จะไม่มีข้อมูลจากงานวิจัยนี้ แต่ฝายกั้นน้ำที่สำคัญอื่น ๆ ได้แก่ การคัดกรองและบำบัดผู้ ที่มีปัญหาควบคุมอารมณ์โกรธรุนแรงไม่ได้ (Stone 2015, 51-86) การนำเสนอข่าวความรุนแรง ที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการเลียนรู้ และเลียนแบบ (42, 43) (Zuckerman 1996, 378-89) (Jashinsky et al. 2017, 291) และการติดตามพฤติกรรมของผู้มีประวัติก่อเหตุที่พ้นโทษจาก เรือนจำ

ในความเห็นของผู้เขียน ไม่ใช่เพียงการสร้างฝายกั้นน้ำ แต่หากสังคมสามารถปลูกต้นไม้ เพื่อช่วยต้านทานแรงน้ำและซึมซับน้ำป่าที่ไหลบ่าลงมาจากยอดเขา โดยต้นไม้ใหญ่เหล่านี้ได้แก่ ครอบครัวที่ดี ชุมชนที่ดี การศึกษาที่ดี ระบบสุขภาพจิตและสวัสดิการสังคมที่ดี เศรษฐกิจที่ดี เมืองที่ดี ปัจจัยเหล่านี้คงช่วยลดเหตุการณ์สังหารหมู่รุนแรงได้ไม่มากนักน้อย ข้อจำกัดประการแรกของงานวิจัยนี้คือการใช้เกณฑ์คัดเข้าของเหตุการณ์สังหารหมู่เกณฑ์ใหม่

จากปี ค.ศ. 2013 ที่นับรวมเหตุการณ์ที่มีผู้เสียชีวิตมากกว่าหรือเท่ากับสามราย (Adam Lankford 2016, 187-99; Public Law 2013, 112-265) ดังนั้นการเปรียบเทียบตัวเลขต่าง ๆ ของเหตุการณ์สังหารหมู่ในการศึกษานี้กับการศึกษาจากต่างประเทศที่ส่วนใหญ่ยังใช้เกณฑ์ผู้เสียชีวิตมากกว่าหรือเท่ากับสี่รายต่อเหตุการณ์ (Booty et al. 2019, 47) จึงต้องแปลผลด้วยความระมัดระวัง แม้คำจำกัดความของเหตุการณ์กราดยิงยังไม่มี ความชัดเจนในวงการวิชาการสากล แต่ผู้เขียนเลือกที่จะใช้คำจำกัดความที่มีการอ้างอิงในงานวิจัยที่ค่อนข้างใหม่จากต่างประเทศมาใช้ในการศึกษานี้ (Bridges, Tober and Brazzell 2023, 22) เพื่อรายงานถึงอัตราการเกิดเหตุการณ์กราดยิงในประเทศไทย

ข้อจำกัดประการต่อมาคือการเก็บข้อมูลจากแหล่งข่าวในอินเทอร์เน็ตอาจไม่ได้เป็นข้อเท็จจริงที่สุดของแต่ละเหตุการณ์เมื่อเทียบกับข้อมูลจากฐานข้อมูลของตำรวจ ศาล หรือ กรมราชทัณฑ์ แต่เท่าที่ผู้เขียนทราบ ยังไม่มีฐานข้อมูลของหน่วยงานราชการที่เข้าถึงได้โดยประชาชนทั่วไปในปัจจุบัน และการศึกษาเหตุการณ์สังหารหมู่ในต่างประเทศส่วนใหญ่ก็ใช้ข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งที่มาหลัก (primary data source) เช่นกัน (Brucato et al. 2022; Follman et al. 2023; Fox 2023) ฐานข้อมูลการสังหารหมู่และกราดยิงของงานวิจัยนี้ประกอบขึ้นจากแหล่งข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตถึง 278 แหล่ง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.58 แหล่งต่อเหตุการณ์ มีจิตแพทย์และแพทย์ประจำบ้านจิตเวชศาสตร์พิจารณาเลือกเหตุการณ์ตามเกณฑ์ของงานวิจัย และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลของแต่ละเหตุการณ์ที่นำเข้ามาวิเคราะห์ในงานนี้ นอกจากนั้นผู้เขียนเลือกที่จะตัดเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยก่อนปี พ.ศ. 2537 ออกไปเนื่องจากตระหนักว่าข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยในยุคก่อนหน้ามีจำกัด

ข้อมูลเรื่องปัญหาสุขภาพจิตและแรงจูงใจของผู้ก่อเหตุที่น่าเสนอในการศึกษานี้อาจมีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เนื่องจากการเก็บข้อมูลจากข่าวสารทั่วไป ดังนั้นจึงควรมีการสัมภาษณ์ทางจิตวิทยากับผู้ก่อเหตุสังหารหมู่และกราดยิงที่ยังมีชีวิตอยู่ในประเทศไทยเพื่อให้การวินิจฉัยตามเกณฑ์ Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5) (American Psychiatric Association 2013) รวมถึงการศึกษาทางจิตวิทยาหลังผู้ก่อเหตุเสียชีวิตแล้ว (psychological autopsy) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกของแต่ละเหตุการณ์มาประกอบกับการศึกษาทางระบาดวิทยาในภาพกว้างต่อไป

งานวิจัยนี้เป็นเพียงการศึกษาแรกเริ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทย จึงมีข้อมูลสูญหาย (missing data) จำนวนมาก เมื่อทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์เชิงสถิติ (correlation) โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยลอจิสติกเชิงพหุ (multiple logistic regression) พบว่าไม่อาจหาความสัมพันธ์และรายงานค่าแต้มต่อ (odd ratio) ของตัวแปรต้นต่าง ๆ กับการเกิดเหตุการณ์สังหารหมู่และการกราดยิงได้

แม้ข้อเสนอแนะในการป้องกันเหตุการณ์ร้ายแรงที่น่าเสนอในงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่จะอ้างอิงมาจากตัวเลขทางสถิติของงานวิจัย แต่ข้อเสนอแนะบางส่วนก็อ้างอิงมาจากการศึกษาในต่างประเทศ หรือ จากความคิดเห็นของผู้เขียน ดังนั้นประเทศไทยจึงควรทำฐานข้อมูลของเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงที่มีความละเอียด แม่นยำ และน่าเชื่อถือมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

เหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทยเกิดขึ้นเป็นประจำ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในช่วงหลายปีหลัง ปัจจัยสำคัญของเหตุการณ์สังหารหมู่ในประเทศไทยคือ ปัญหาอาชญากรรม การฝึกใช้และเข้าถึงอาวุธปืน ความรุนแรงที่เกิดจากความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ สังคม หรือความสัมพันธ์ และการทะเลาะวิวาท ส่วนปัจจัยเรื่องโรคทางจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรงพบได้น้อย เหตุการณ์เหล่านี้ก่อให้เกิดการบาดเจ็บและสูญเสียชีวิตของประชาชนและย่อมก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อสังคมไทยในด้านอื่น ๆ อย่างมาก การสร้างฐานข้อมูลเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงในประเทศไทยโดยองค์การภาครัฐ หรือ เอกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับเหตุการณ์ร้ายแรงเหล่านี้ อาจเป็นผลดีต่อการศึกษาทำความเข้าใจถึงสาเหตุที่จำเพาะในแต่ละมิติ อันจะนำไปสู่การหาแนวทางป้องกันและแก้ปัญหาเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิง เพื่อให้ประชาชนคนไทยได้อยู่ร่วมกันในสังคมที่ปลอดภัย และปกติสุขมากขึ้นต่อไปในอนาคต

การรับรองจริยธรรมโครงการวิจัย (Ethics approval)

โครงการนี้ได้รับการรับรองการยกเว้นพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัย (Certificate of Exemption No. 053/2023) โดยคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากลได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP) และ 45CFR 46.101(b)

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์และการแข่งขัน (Competing interests)

ผู้วิจัยไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ใด ๆ ในการทำวิจัย และในผลของงานวิจัยชิ้นนี้

การมีส่วนร่วมงานวิจัยของผู้ประพันธ์ (Authors' contributions)

ผศ. นพ. พร ทิสยากร: ออกแบบงานวิจัย เก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลทางสถิติ แปลผลข้อมูล ร่างและเขียนสรุปงานวิจัย, นพ. ธนวัน เจริญไชยเนาว์: เก็บข้อมูล ร่างและเขียนสรุปงานวิจัย, นพ. เหมือนเพชร ราชายนต์: เรียบเรียงข้อมูล ประมวลผลข้อมูลทางสถิติ ร่างและเขียนสรุปงานวิจัย, นพ. วิชยุตม์ เพศยานาวิน: เก็บข้อมูล ร่างและเขียนสรุปงานวิจัย, พญ. พิมพ์ประพันธ์ อุไรกุล: เก็บข้อมูล ร่างและเขียนสรุปงานวิจัย, ต้นฉบับงานวิจัยได้รับการอ่านและรับรองจากผู้วิจัยทุกคนแล้ว

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผศ.ดร. สมบุญ จารุเกษมทวิ, นางสาว ปฐมาวดี ปัทมโรจน์, ผศ.ดร. พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์, Asst. Prof. Dr. Guiseppe Bolotta, และ พญ. ดุษฎี จิงศิริกุลวิทย์ ที่ให้แนวคิดและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับหัวข้อวิจัยนี้

ข้อมูลเพิ่มเติม (Supplemental Material)

ไฟล์ข้อมูลเพิ่มเติมบทความนี้ สามารถเข้าถึงผ่านระบบเว็บไซต์ออนไลน์ ของวารสาร ได้ที่

<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/ssjpolsci/article/view/2898>

ไฟล์เพิ่มตารางที่ 1 แสดงเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2537–2566 โดยแยกเหตุการณ์ตามปีที่เกิดเหตุและระบุแหล่งข้อมูลอ้างอิงของแต่ละเหตุการณ์

ไฟล์เพิ่มตารางที่ 2 แสดงการจำแนกลักษณะที่มาของแหล่งข้อมูลอ้างอิงของเหตุการณ์สังหารหมู่และกราดยิงที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2537–2566

References

- American Psychiatric Association. 2013. *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. Fifth Edition. American Psychiatric Association.
<https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425596>.
- BBC News Thailand. 2023. “Het Ying Sayam Phara Kon: Rao Ru Arai Lao Bang Het Dekchai 14 Pi Ko Het Chai Awut Puen Ying Klang Hang.” [What Do We Already Know about the Shooting Incident Of a 14-Year-Old Boy in the Middle of Paragon Mall?] Top News - BBC News Thai. October 4, 2023.
<https://www.bbc.com/thai/articles/c0v7gqpxlqlo>. (in Thai)
- Benjaporn Panyayong. 2019. “Kan Pathomphayaban Thang Chai Phu Thi Mi Panha Sukkhaphapchit.” [Mental Health First Aid]. Bureau of Mental Health Service Administration, Department of Mental Health, Ministry of Public Health.
<https://mhso.dmh.go.th/fileupload/20200226478793751.pdf>. (in Thai)
- Booty, Marisa, Jayne O’Dwyer, Daniel Webster, Alex McCourt, and Cassandra Crifasi. 2019. “Describing a ‘Mass Shooting’: The Role of Databases in Understanding Burden.” *Injury Epidemiology* 6 (1): 47.
<https://doi.org/10.1186/s40621-019-0226-7>.
- Bridges, Tristan, Tara Leigh Tober, and Melanie Brazzell. 2023. “Database Discrepancies in Understanding the Burden of Mass Shootings in the United States, 2013–2020.” *The Lancet Regional Health - Americas* 22 (June):100504. <https://doi.org/10.1016/j.lana.2023.100504>.
- Brucato, Gary, Paul S. Appelbaum, Hannah Hesson, Eileen A. Shea, Gabriella Dishy, Kathryn Lee, Tyler Pia, et al. 2022. “Psychotic Symptoms in Mass Shootings v . Mass Murders Not Involving Firearms: Findings from the Columbia Mass Murder Database.” *Psychological Medicine* 52 (15): 3422–30.
<https://doi.org/10.1017/S0033291721000076>.
- Brucato, Gary, Hannah Hesson, Gabriella Dishy, Kathryn Lee, Tyler Pia, Faizan Syed, Alexandra Villalobos, et al. 2023. “An Analysis of Motivating Factors in 1,725 Worldwide Cases of Mass Murder between 1900-2019.” *The Journal of Forensic Psychiatry & Psychology* 34 (2): 261–74.
<https://doi.org/10.1080/14789949.2023.2208570>.
- Bryant, Richard A., Suparat Ekasawin, Somchai Chakrabhand, Soawaluk Suwanmitri, Orawan Duangchun, and Thananet Chantaluckwong. 2011. “A Randomized Controlled Effectiveness Trial of Cognitive Behavior Therapy for Post-

- traumatic Stress Disorder in Terrorist-affected People in Thailand.” *World Psychiatry* 10 (3): 205–9. <https://doi.org/10.1002/j.2051-5545.2011.tb00058.x>.
- Child and Adolescent Mental Health Rajanagarindra Institute 2022. “Kan Pathomphayaban Thang Chai Nai Dek Lae Wairun: Khumue Phu Patibat.” [The Psychological First Aid in Child and Adolescent: Practical Guideline]. Department of Mental Health, Ministry of Public Health. <https://www.camri.go.th/th/knowledge/ebook/ebook-127>. (in Thai)
- Cimolai, Valentina, Jacob Schmitz, and Aradhana Bela Sood. 2021. “Effects of Mass Shootings on the Mental Health of Children and Adolescents.” *Current Psychiatry Reports* 23 (3): 12. <https://doi.org/10.1007/s11920-021-01222-2>.
- Department of Mental Health, Ministry of Public Health. 2023. *Mattrathan Kan Patibatngan Kan Dulae Phupuai Chittawet Lae Yaseptit Thi Mi Khwam Siang Sung To Kan Ko Khwamrunraeng*. [Standard Operating Procedures: Severe Mental Illness-High Risk to Violence]. Nontaburi: Beyond Publishing. <https://mhso.dmh.go.th/fileupload/202303011999699913.pdf>. (in Thai)
- Department of Mental Health. 2022. “Longnam Ruammue Phoem Sakkayaphap Thim Phiset Pongkan Khatuatai.” [Signed a Cooperation Agreement to Increase the Potential of the Special Team to Prevent Suicide]. *The Nation*, April 5, 2022. <https://dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=31749>. (in Thai)
- Engel, George L. 1980. “The Clinical Application of the Biopsychosocial Model.” *American Journal of Psychiatry* 137 (5): 535–44. <https://doi.org/10.1176/ajp.137.5.535>.
- Everytown for Gun Safety. 2023. “About Everytown.” Everytown. <https://www.everytown.org/about-everytown/>.
- Faculty of Psychology, Chulalongkorn University. 2020. “Kan Sewana Thang Wichakan Thot Botrian Thang Chittawitthaya Het Krat Ying: Thima Thang Kae Lae Pongkan.” [Academic Discussion; Lessons Learned from the Psychology of Mass Shooting: Origins, Solutions, and Prevention]. Feature Article. Faculty of Psychology, February 20, 2020 <https://www.psy.chula.ac.th/en/feature-articles/talk-mass-shooting-ep1>. (In Thai)
- FBIUCR. 2021. “Supplementary Homicide Report, Federal Bureau of Investigation Crime Data Explorer”. In: Program., Federal Bureau of Investigation; U.S. Department of Justice. <https://cde.ucr.cjis.gov/LATEST/webapp/#/pages/home>.
- Follman, Mark, Gavin Aronsen, and Deanna Pan. 2023. “US Mass Shootings, 1982–2023: Data from Mother Jones’ Investigation.” *Mother Jones*, 2023. <https://www.motherjones.com/politics/2012/12/mass-shootings-mother-jones-full-data/>.
- Fowler, Katherine A., Rachel A. Leavitt, Carter J. Betz, Keming Yuan, and Linda L. Dahlberg. 2021. “Examining Differences between Mass, Multiple, and Single-Victim Homicides to Inform Prevention: Findings from the National Violent Death Reporting System.” *Injury Epidemiology* 8 (1): 49.

<https://doi.org/10.1186/s40621-021-00345-7>.

- Fox, James A. 2023 “Mass Killing Database.” School of Criminology & Criminal Justice, Northeastern University. <https://cssh.northeastern.edu/sccj/mass-killing-database/>.
- Isara News Agency. 2023. “ ‘Khwaam Mankhong Dan Kan Thongthiao’ Chot Mai Lang Krat Ying Phara Kon.” [Tourism Security. A New Challenge after the Paragon Shootings]. <https://www.isranews.org/article/south-slide/122606-chinesetouristssecurity.html>.
- Jashinsky, Jared Michael, Brianna Magnusson, Carl Hanson, and Michael Barnes. 2017. “Media Agenda Setting Regarding Gun Violence before and after a Mass Shooting.” *Frontiers in Public Health* 4 (January). <https://doi.org/10.3389/fpubh.2016.00291>.
- Knoll, James L. 2012. “Mass Murder.” *Psychiatric Clinics of North America* 35 (4): 757–80. <https://doi.org/10.1016/j.psc.2012.08.001>.
- Knoll, James L. 2016. “Understanding Homicide–Suicide.” *Psychiatric Clinics of North America* 39 (4): 633–47. <https://doi.org/10.1016/j.psc.2016.07.009>.
- Lankford, Adam. 2016. “Public Mass Shooters and Firearms: A Cross-National Study of 171 Countries.” *Violence and Victims* 31 (2): 187–99. <https://doi.org/10.1891/0886-6708.VV-D-15-00093>.
- Levin, Jack, and James Alan Fox. 2017. “Multiple Homicide: Understanding Serial and Mass Murder.” In *The Handbook of Homicide*, edited by Fiona Brookman, Edward R. Maguire, and Mike Maguire, 1st ed., 249–67. Wiley. <https://doi.org/10.1002/9781118924501.ch15>.
- Lowe, Sarah R., and Sandro Galea. 2017. “The Mental Health Consequences of Mass Shootings.” *Trauma, Violence, & Abuse* 18 (1): 62–82. <https://doi.org/10.1177/1524838015591572>.
- Mungmunpantipantip, Rujittika, and Viroj Wiwanitkit. 2023. “Day Care School Mass Shootings, Emerging Issues on Violence to Small Children, an Observation: Correspondence.” *International Journal of Surgery* Publish Ahead of Print (March). <https://doi.org/10.1097/JS9.000000000000092>.
- Peterson, Jillian K., James A. Densley, Kyle Knapp, Stasia Higgins, and Amanda Jensen. 2022. “Psychosis and Mass Shootings: A Systematic Examination Using Publicly Available Data.” *Psychology, Public Policy, and Law* 28 (2): 280–91. <https://doi.org/10.1037/law0000314>.
- Pityaratstian, Nuttorn, Vinadda Piyasil, Panom Ketumarn, Nanthawat Sidthiraksa, Sirirat Ularntinon, and Pornjira Pariwatcharakul. 2015. “Randomized Controlled Trial of Group Cognitive Behavioural Therapy for Post-Traumatic Stress Disorder in Children and Adolescents Exposed to Tsunami in Thailand.” *Behavioural and Cognitive Psychotherapy* 43 (5): 549–61. <https://doi.org/10.1017/S1352465813001197>.
- Public Law. Jan 2013. “Investigative Assistance for Violent Crimes Act of 2012”. 112-265. <https://www.congress.gov/112/plaws/publ265/PLAW-112publ265.pdf>

- Royal Thai Police. 2022. "Statistics of 4 groups of criminal cases, Resource data." [Sathiti Than Khwamphit Khadi aya].
https://data.go.th/dataset/rtp_crimes_stat. (in Thai)
- Sandel, William, and Hunter Martaindale. 2022. "What Are We Talking About? Definitional Confusion Within Active and Mass Shooting Research." *Journal of Mass Violence Research* 1 (2). <https://doi.org/10.53076/JMVR47829>.
- Stone, Michael H. 2015. "Mass Murder, Mental Illness, and Men." *Violence and Gender* 2 (1): 51–86. <https://doi.org/10.1089/vio.2015.0006>.
- Thairath online. 2020. "3 Nathi Khadi Dang: 'Chittralada' Watrawaeng Thaeng Dek." [Chitlada" is Paranoid and Stabs Children. Three Minutes of Famous Cases]. September 20, 2020. <https://www.thairath.co.th/scoop/1933059>. (in Thai)
- Thairath online. 2021. "Khrop Rop 1 Pi Het Sathuean Khwan Krat Ying KhoRat." [1st anniversary of the Horrifying Shooting Incident in Korat. Political News]. February 8, 2021. <https://www.thairath.co.th/news/politic/2028231>. (in Thai)
- Thairath online. 2022. "Sarup Het Salot 'Krat Ying NongBuaLamPhu' Adit Tamruat Buk Sun Dek Lek Chep Dap Lai Sop." [Summary of the Tragic Incident "Nong Bua Lamphu Shooting: Former Police Raid a Child Care Center, Many Injured and Dead]. Current news. October 6, 2022.
<https://www.thairath.co.th/news/society/2520001>. (in Thai)
- Thairath online. 2023. "Sang Khwamru Het Krat Ying." [Create Knowledge About Mass Shootings]. No. 1 Vibhavadi. December 2, 2023.
<https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/2744906> (in Thai)
- The Institute of Asian Studies, Chulalongkorn University. 2022. "Organized Violence Events Data, Thailand, 2016-2022".
<https://movedata.knowmorenomoreviolence.com>.
- The National Council. 2019. "Mass Violence in America: Causes, Impacts, and Solutions: Nation Council for Mental Wellbeing".
<https://www.thenationalcouncil.org/resources/mass-violence-in-america-causes-impacts-and-solutions>.
- The Standard Team. 2022. " 'Som Het Krat Ying' Rongriansathit Chula Paiyannoi Ruam Kap Tamruat Jhamlong Sathanakan - Fuek Thaksa Ao Tua Rot Thot Botrian NongBuaLamPhu" ['Rehearsal for a Shooting Incident' the School Joins with the Police to Simulate Situations - Practice Survival Skills, and Take Lessons from Nong Bua Lamphu] October 20, 2022.
<https://thestandard.co/shooting-rehearsal>. (in Thai)
- Wortzel, Hal S., Sean M. Barnes, Kaily A. Cannizzaro, Edgar J. Villarreal, Michael H. Allen, and Bridget B. Matarazzo. 2019. "Welfare Checks for Suicide Risk Management: Risks and Benefits." *Journal of Psychiatric Practice* 25 (5): 379–82. <https://doi.org/10.1097/PRA.0000000000000419>.
- Zuckerman, Diana M. 1996. "Media Violence, Gun Control, and Public Policy." *American Journal of Orthopsychiatry* 66 (3): 378–89.
<https://doi.org/10.1037/h0080188>.